

Socialtjänsten inom socialnämndens och stadsdelsnämndernas tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

Framställan från socialnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad får under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026 tillhandahålla insatserna i bilaga 1 till utlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
2. Uppgifter som kan röja den enskildes identitet ska inte dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilaga 1 till utlåtandet, förutom insatsen budget- och skuldrådgivning, under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
3. Socialnämnden får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för socialnämnden, KFS 2024:16, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
  - a) föreslå vilka insatser i bilaga 1 till utlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
  - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a.

4. Socialnämnden och stadsdelsnämnderna får, inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025
  - a) genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden
  - b) pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.
5. Socialnämnden ska återrapporera uppdragen som anges i punkterna 3 och 4 till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Riksdagen har beslutat om en ny socialtjänstlag som innebär en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter. Den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025.

En av de stora förändringarna som föreslås innebär att socialnämnden ges möjlighet att erbjuda insatser på två sätt, efter individuell behovsprövning och utan individuell behovsprövning. Vidare föreslås förändringar gällande skyldigheten att dokumentera vid genomförande av insatser.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktig hållbar socialtjänst* sedan 2024. En inventering av de så kallade öppna insatser som ges idag har genomförts under 2024 och arbetet med att utreda i vilken form insatserna ska tillhandahållas framåt i enlighet med ny socialtjänstlag kommer att fortsätta under 2025.

Den korta ikraftträdandeperioden för den nya socialtjänstlagen begränsar möjligheten för att ny organisation och nya arbetssätt i staden är färdigställda till den 1 juli 2025.

Socialnämnden föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod, från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatserna i bilagan till utlåtandet i den form som de ges idag utan individuell behovsprövning, samt att insatserna, utom insatsen budget- och skuldrådgivning, på grund av särskilda skäl undantas från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Socialnämnden föreslår vidare att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att utreda vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden samt utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Därtill föreslås att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna, inom de ansvarsområden som anges gällande i reglemente för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i gällande reglemente för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden föreslås återrapportera uppdragen till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Beredning

Ärendet har initierats av socialnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret står bakom förslaget och har tillsammans med framställande nämnders förvaltningar justerat insatsförteckningen, efter att stadsdelarnas remissvar inkommit, genom att stryka förteckningen över vilka insatser varje stadsdelsnämnd erbjuder. Detta då den inte givit en fullständig bild. Insatsen personligt ombud har också styrkts ur förteckningen eftersom Socialstyrelsen meddelat att insatsen inte är att anse som en insats enligt socialtjänstlagen.

Bromma stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget men efterfrågar ett tillägg i insatsförteckningen med så kallade BRA-samtal.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget men konstaterar att de finns ett fel i insatsförteckningen och att nämnden erbjuder insatsen Mina föräldrar är skilda.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har inga invändningar mot förslaget.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är positiva till förslaget i dess samtliga delar.

Järva stadsdelsnämnd tillstyrker förslaget i samtliga punkter.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd ser positivt på socialnämndens förslag i remissen och har inga synpunkter.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget men konstaterar att de finns ett fel i insatsförteckningen och att nämnden erbjuder insatsen Mina föräldrar är skilda.

Skärholmens stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget men konstaterar flera fel i insatsförteckningen. Nämnden erbjuder insatserna Föräldraskap i Sverige, På rätt väg, Trygghetscirkel, Barn i föräldrars fokus och Hela barn, vilket inte framgår av insatsförteckningen. Dessutom saknar nämnden helt SSPF individ som insats.

Södermalms stadsdelsnämnd ställer sig bakom förslaget men lyfter att det finns risker med de slojade dokumentationskraven.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den nya socialtjänstlagen innebär den största förändringen inom svensk socialtjänst på många decennier. Socialtjänsten ska bli mer tillgänglig och ha lägre trösklar för att få hjälp och stöd. På det sättet ska fler få insatser tidigt, vilket på sikt kommer att minska antalet personer som behöver stöd för svårare problematik. En samhällsekonomisk vinst men framför allt en vinst för alla som skyddas från negativ utveckling av sina liv.

Men att ställa om befintliga arbetssätt och organisationsformer kommer att kräva mycket av landets kommuner och inte minst våra anställda inom socialtjänsten. Lagen svarar för målbild och övergripande principer om ökad evidens men hur socialtjänsten rent faktiskt ska arbeta åligger nu kommunerna att svara på.

Införande sker redan den 1 juli 2025 och under större delen av planeringstiden så har lagen ännu inte varit beslutad om av Sveriges riksdag. Tiden har varit knapp men för att säkerställa en trygg övergång har stadens berörda nämnder ett nära samarbete med varandra och samverkar med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner och andra relevanta aktörer. Det är angeläget att stadens arbete sker i takt med den nationella processen även om vi i kraft av vår storlek ibland kommer behöva ta första steget.

För att garantera rättssäkerhet och kontinuitet men också för att ge stadens socialtjänster tid att ställa om föreslås nu här en övergångsperiod fram till den 31 oktober 2026 där insatser tillfälligt kommer att ges enligt tidigare regelverk.

Under perioden kommer socialnämnden i samråd med stadsdelsnämnderna och andra berörda utreda vilka insatser som långsiktigt kan ges utan behovsprövning för att på så sätt öka tillgängligheten. Dessutom ska flera nämnder ges möjlighet och uppdrag att testa nya arbetssätt som pilotprojekt samt att det görs en genomgång av befintliga arbetssätt.

Den nya lagen skapar möjligheter för förenklade processer men innebär också nya krav på dokumentation och integritet. Därför behöver undantag från dokumentationsskyldigheten utredas, särskilt när individens identitet riskerar att röjas.

Jag tror på den nya lagen. Rätt genomförd kommer den få önskat resultat. Men det handlar om en investering, både i form av en stor arbetsinsats nu vid genomförandet men också i form av ökade ekonomiska resurser för att svara på ny efterfrågan. Här kan regeringen göra mycket. Socialstyrelsen behöver bygga upp ett omfattande kunskapsstöd med rekommenderade insatser som det bara är för kommunerna att implementera, bättre nationell samordning av socialtjänsternas IT-system och ordentlig kompensation till kommunerna för ökande kostnader. Svarar regeringen upp mot detta kommer den nya lagen bli en succé.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

1. Bilaga - Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning, dnr KS 2025/308-15.2
2. Bilaga - Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning, med spårade ändringar, dnr KS 2025/308-15.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut.
2. Att socialtjänsten medges att föra kortfattad dokumentation med identitetsuppgifter för att möjliggöra spårbarhet och samordning under omställningsperioden.
3. att kommunfullmäktige beslutar att uppdra socialnämnden att återrapporera uppdragen som anges i punkterna i 3 och 4 i föredragande borgarråds förslag till beslut senast den 31 december 2025
4. Att omställningsperioden kortas ner till 31 december 2025 i enlighet med vad som framförs nedan.
5. Att därutöver anföras.

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en

modernisering som är efterlängtat och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar.

Omställningsarbetet inför en ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. Nu efterfrågas ett mandat att rapportera uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktygslåda av insatser utan individuell behovsprövning senast den 30 september 2026. Det är en tidshorisont som vi anser vara för långsam och gör att värdefull tid går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att stärka skyddsnäten och tryggheten i Stockholm. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.

Social problematik och utanförskap känner inga stadsdels- eller kommungränser och som Sveriges största kommun åligger det oss ett ansvar att höja ambitionen i det förebyggande arbetet. Saktfärdigheten som den rödgröna majoriteten gång på gång visar i socialpolitiken är en verklig förlust.

Vi yrkar på att socialtjänsten medges att föra kortfattad dokumentation med identitetsuppgifter samt att den föreslagna omställningsperioden kortas ner väsentligt för att säkerställa att stadens tillämpning av den nya socialtjänstlagen under omställningsperioden inte riskerar att försätta främst barn och unga i fortsatt utsatthet.

Som förslaget nu är formulerat innebär det att en mycket stor del av stadens sociala insatser ska ges helt utan dokumentation om vem det rör. Även enskilda behandlares stödanteckningar omöjliggörs. Det är inte en följd av själva lagstiftningen, utan en mycket bred tolkning av den nya lagens möjlighet till undantag som staden gör. Lagstiftarens avsikt har varit att förenkla och snabba på möjligheten till stöd samt stärka uppföljningsbarheten av alla slags insatser. Under omställningsperioden omöjliggörs tvärtom detta helt och hållet. Som några av remissinstanserna påtalar utsätter det barn som far illa för risker.

Som framgår av Socialstyrelsens meddelandeblad utvidgas socialtjänstens dokumentationsskyldighet i den nya socialtjänstlagen till att omfatta genomförande av alla insatser, det vill säga även sådana som inte har föregåtts av ett beslut. Jämfört med nuvarande reglering föreslås alltså skyldigheten att dokumentera inte längre ska vara begränsad till genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling. Samtidigt kan socialnämnden medge undantag från att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet på grund av särskilda skäl. Att lagstiftningen är ny

kan inte anses vara ett särskilt skäl för att undanta dokumentation i ett och ett halvt år av flertalet insatser som socialtjänsten i Stockholm tillhandahåller.

Om socialtjänsten ger insatser utan att detta dokumenteras med personuppgifter finns en uppenbar risk att olika verksamheter inte ser helheten. Ett barn som tidigare varit föremål för oro kan mötas av olika insatser i olika delar av organisationen, utan att någon har ansvar för att följa upp eller agera på den samlade bilden. Det innebär att ett barn kan leva kvar i en utsatt situation trots att socialtjänsten varit inkopplad flera gånger. Vi ser en tydlig risk att skyddet urholkas när dokumentationen uteblir, såväl som gör behandlande arbete orimligt opraktiskt – och att det motverkar just det lagen vill uppnå: tidigt och relevant stöd till barn och unga i riskzon.

En första linjens socialtjänst ska vara tillgänglig, flexibel och lätt att komma i kontakt med. Men den måste också ha förutsättningar att agera professionellt och sammanhållet. Det handlar inte om att återgå till omfattande utredningar innan hjälp ges – utan om att skapa en grundläggande spårbarhet. Det måste gå att se att en insats har skett, särskilt om det rör sig om ett barn där tidigare oro har anmälts. Annars riskerar vi att det snabba stödet får motsatt effekt – att det fragmenterar ansvaret och försvårar upptäckt av allvarliga problem.

En omställningsperiod kan vara nödvändig, men den kan inte tillåtas pågå i ett och ett halvt år. Med tanke på hur central socialtjänstlagen är för flera av stadens kärnverksamheter och grundläggande funktioner i samhällets yttersta skyddsnät, behöver stadsledningskontoret och socialförvaltningen prioritera arbetet med riktlinjer och rekommendationer så att omställningsperioden kortas väsentligt jämfört med majoritetens förslag till beslut.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 juni 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Riksdagen har beslutat om en ny socialtjänstlag som innebär en rad förändringar för stadens socialtjänstverksamheter. Den nya socialtjänstlagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Arbetet med omställningen av Stockholms stads socialtjänst inklusive förslag på vilka insatser som ska erbjudas utan individuell behovsprövning har pågått sedan 2024 inom projektet Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst.

Arbetet fortskrider enligt den fastställda projektplanen och under 2024 har en inventering av de öppna insatser som idag tillhandahålls utan individuell behovsprövning sammanställts utifrån vilka insatser som tillhandahålls inom stadsdelsnämnderna och socialnämnden, bilaga 1.

Insatser utan individuell behovsprövning

En väsentlig förändring i den nya lagen är att socialnämnden ges möjlighet att tillhandahålla insatser på två sätt; efter en individuell behovsprövning och utan en individuell behovsprövning. Möjligheten att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning syftar inte till att skapa nya rättigheter, utan att det ska bli enklare för den enskilde, inom den grupp som insatsen riktas till, att få insatsen verkställd. För att staden ska nå den föreslagna socialtjänstlagens intentioner behöver socialtjänsten organiseras utifrån invånarnas behov på ett sätt där individen lätt kan få kontakt med socialtjänsten samtidigt som möjlighet att inleda utredning bibehålls. En socialtjänst som arbetar förebyggande och tillhandahåller insatser på nya sätt kan även innebära nya arbetssätt. Stadens socialtjänst bör ges goda förutsättningar i det arbete som pågår och som behöver fortsätta i omställningen till ny lagstiftning.

Förutsättningar att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning

Idag tillhandahåller stadens socialtjänst ett väsentligt antal insatser utan individuell behovsprövning, så kallade öppna insatser. Stockholms stad behöver till följd av beslutet om en ny socialtjänstlag överväga på vilket sätt och i vilken omfattning stadens socialtjänst ska tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning i enlighet med den nya lagstiftningen. Kommunens socialnämnd får enligt den nya lagen besluta att en viss insats ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning om insatsen i sig är lämplig att erbjudas på det sättet för aktuell målgrupp. Nämnden får då besluta vilka eventuella villkor som i så fall ska gälla.

I bilaga 1 till detta utlåtande finns en förteckning över insatser som socialnämnden enligt den nya lagen ska fatta beslut om hur de ska tillhandahållas det vill säga om insatserna ska tillhandahållas utan individuell behovsprövning. Om ett beslut inte fattas gäller som huvudregel att insatserna ska ges efter individuell behovsprövning.

Enligt likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § kommunallagen ska kommunen behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. För att tillhandahållandet av insatser ska bli likställt i staden bedöms det därmed lämpligt att kommunfullmäktige fattar beslut i detta ärende.

Nya krav för dokumentation

Med den nya socialtjänstlagen tillkommer nya krav för dokumentation vid genomförande av insatser utan individuell behovsprövning.

Dokumentationsskyldigheten föreslås att utvidgas och som huvudregel gälla vid genomförande av alla insatser, även för de utan individuell behovsprövning. Två undantag från skyldigheten att dokumentera föreslås. Det första innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras vid rådgivning. Det andra undantaget innebär att socialnämnden kan, när det föreligger särskilda skäl, besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 februari 2025 följande. Förutsatt att riksdagen fattar beslut om ny socialtjänstlag i enlighet med förslag i proposition 2024/25:89 föreslår socialförvaltningen att:

3. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.
4. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026.
5. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att till kommunfullmäktige:
  - a) föreslå vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges utan individuell behovsprövning över hela staden från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna,
  - b) utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna i punkt 3 a.
6. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i

reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, i uppdrag att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att pröva och utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges efter individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahålla utan individuell behovsprövning.

7. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden till kommunfullmäktige ska återrapportera uppdragen som anges i punkterna 3 och 4 senast den 30 september 2026.
8. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Reservation av Andrea Hedin m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 december 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Den korta ikraftträdandeperioden för den nya socialtjänstlagen begränsar möjligheten för att ny organisation och nya arbetssätt i Stockholms stad är färdigställda till den 1 juli 2025.

Socialstyrelsen förbereder uppdateringar av Föreskrifter och allmänna råd i författningssamlingen HSLF-FS, Handbok om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten och annat juridiskt material med avsikt att ge kommuner vägledning och stöd i att hitta arbetssätt som harmoniserar med den nya lagstiftningen. Socialstyrelsen samlar under perioden 27 januari till 11 mars 2025 in slutsatserna från lokala läges- och behovsanalyser från landets kommuner. Syftet med insamlingen är att få en bild av kommunernas förutsättningar och behov av nationellt stöd.¹

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen understryker vikten av att stadens omställning sker gemensamt med stadsdelsnämnderna och stadsledningskontoret och i nära dialog med andra aktörer så som Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner. Förvaltningarna anser att omställningen behöver genomföras i takt med det nationella stöd som kommer tas fram för att kunna nå socialtjänstlagens intentioner om att bygga en långsiktigt hållbar struktur som främjar ett förebyggande förhållningssätt.

Förvaltningarna anser vidare att kunskap om invånares och målgruppers behov, samsyn kring innehåll och form för tillhandahållande av en insats, samsyn kring dokumentation samt möjlighet och utrymme att förankra riktning och vägledning för arbetet över hela staden är avgörande faktorer för att skapa förutsättningar för en likställd och jämställd socialtjänst utifrån den nya lagens intentioner.

---

¹ <https://www.socialstyrelsen.se/aktuellt/ny-socialtjanstlag-2025--forberedelser-och-forandringar/>

Socialförvaltningen anser att det finns behov av en omställningsperiod för att anpassa sig till den nya socialtjänstlagen. Under denna period behöver socialtjänsten fortsätta att tillhandahålla insatser på ett sätt som är förenligt med den nuvarande verksamheten, samtidigt som man utreder hur insatserna ska tillhandahållas framöver. Förvaltningen anser därmed att det är motiverat att socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.

Socialförvaltningen har identifierat att det finns behov av att utreda vilka insatser som ska ges utan individuell behovsprövning för att socialtjänsten ska kunna tillhandahålla insatser på ett likställt och ändamålsenligt sätt. Förvaltningen anser därmed att det är motiverat att socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att utreda vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges som insatser utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden som löper till och med den 31 oktober samt återrapportera till kommunfullmäktige senast den 30 september 2026.

Socialförvaltningen konstaterar att det i proposition till ny socialtjänstlag föreslås nya krav för dokumentation vid genomförande av insatser utan individuell behovsprövning. Förvaltningen anser därmed att det är motiverat att socialnämnden ges i uppdrag att utreda eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Socialförvaltningen har även identifierat behov av att utreda och utvärdera om det finns behov av nya insatser som är lämpliga att ges utan individuell behovsprövning inom stadens socialtjänstverksamhet samt behov av att utreda om det finns insatser som idag ges efter individuell behovsprövning som kan vara lämpliga att ges utan individuell behovsprövning. Förvaltningen anser därmed att det är motiverat att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning

Remissammanställning

Ärendet har initierats av socialnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby

stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Den korta ikraftträdandeperioden för den nya socialtjänstlagen begränsar möjligheten för att ny organisation och nya arbetssätt i staden är färdigställda till den 1 juli 2025.

Det finns behov av en omställningsperiod för att anpassa sig till den nya socialtjänstlagen. Under denna period behöver socialtjänsten fortsätta att tillhandahålla insatser på ett sätt som är förenligt med den nuvarande verksamheten, samtidigt som man utreder hur insatserna ska tillhandahållas framöver.

Stadsledningskontoret anser därmed att det är motiverat att kommunfullmäktige beslutar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i staden under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning.

Bilagan i tjänsteutlåtandet har justerats på så sätt att personligt ombud tas bort eftersom Socialstyrelsen den 24 april 2025 har meddelat att den insatsen inte är att anse som en insats enligt socialtjänstlagen. Bilagan i tjänsteutlåtandet har också justerats på så sätt att förteckningen avseende stadsdelsnämnder har utgått eftersom den inte ger en fullständig bild.

I proposition till ny socialtjänstlag föreslås nya krav för dokumentation vid genomförande av insatser utan individuell behovsprövning. Om det föreligger särskilda skäl får socialnämnden besluta om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats som ges utan individuell behovsprövning. Stadsledningskontoret anser att det finns särskilda skäl att undanta insatserna från kravet om dokumentation vad gäller uppgifter som kan röja den enskildes identitet under den aktuella omställningsperioden. När det gäller insatsen budget- och skuldrådgivning finns idag väl upparbetade rutiner för dokumentation av genomförandet och därför finns inte anledning att undanta den insatsen från skyldigheten att dokumentera.

Det finns vidare behov av att utreda vilka insatser som ska ges utan individuell behovsprövning för att socialtjänsten ska kunna tillhandahålla insatser på ett likställt och ändamålsenligt sätt framöver. Stadsledningskontoret anser därmed att det är motiverat att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden KFS 2024:16, i uppdrag att utreda vilka insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet som ska ges som insatser utan individuell behovsprövning över hela staden efter omställningsperioden som löper till och med den 31 oktober samt återrapportera till kommunfullmäktige senast den 30 september

2026. Stadsledningskontoret anser även att det finns behov av att utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna som föreslås utan individuell behovsprövning.

Det finns även anledning att utreda och utvärdera om det finns behov av nya insatser som är lämpliga att ges utan individuell behovsprövning inom stadens socialtjänstverksamhet samt behov av att utreda om det finns insatser som idag ges efter individuell behovsprövning som kan vara lämpliga att ges utan individuell behovsprövning. Stadsledningskontoret anser därmed att det är motiverat att kommunfullmäktige ger socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, KFS 2024:16, och inom de ansvarsområden som anges i reglementet för stadsdelsnämnderna, KFS 2024:18, att tidigast från och med den 1 juli 2025 genomföra pilotprojekt i socialnämnden och stadsdelsnämnderna i syfte att utvärdera införande av nya insatser utan individuell behovsprövning innan eventuellt införande över hela staden, samt pröva och utvärdera om vissa insatser som idag ges med individuell behovsprövning är lämpliga att tillhandahållas utan individuell behovsprövning.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till Socialnämndens förslag till beslut enligt punkt ett till punkt sex i Socialnämndens och Äldrenämndens bifogade tjänsteutlånade (Dnr SOF 2023/625/Dnr ALD 2024/109). Vilket bland annat innefattar att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med den 1 juli 2025 fram till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatserna i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som de ges idag utan individuell behovsprövning. Vidare föreslår Socialnämnden att kommunfullmäktige beslutar att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insatserna i bilagan under en omställningsperiod.

Förvaltningen ställer sig även positiv till att kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att föreslå vilka insatser i bilagan som ska ges utan individuell behovsprövning från och med den 1 november 2026 samt eventuella villkor som ska gälla för insatserna, utreda och föreslå eventuella undantag från skyldigheten att dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av insatserna.

Förslaget i bilagan om Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning kommer i enlighet med intentionen bidra till att det ska bli enklare för den enskilde, inom den grupp som insatsen riktas till att få stöd. Det är tydligt och bra att insatser benämns utifrån innehåll och inte funktion. Det är angeläget att de nya insatserna kommer att prövas och utvärderas i pilotprojekt innan ett eventuellt införande sker över hela staden.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning ser positivt på införandet av den nya socialtjänstlagen och de utökade möjligheterna att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning. Förvaltningen anser att detta kan stärka det förebyggande arbetet och öka tillgängligheten till socialtjänstens stödinsatser.

Förvaltningen instämmer att det är viktigt att säkerställa att insatser utan behovsprövning erbjuds på ett likvärdigt sätt i hela staden för att undvika ojämlikhet mellan stadsdelar. Vidare anser förvaltningen att det är bra med undantag av dokumentationsskyldigheten när det behövs men att det samtidigt är angeläget att tydliga riktlinjer för dokumentationen finns på plats för att säkerställa rättssäkerhet och kvalitet i genomförandet.

Förvaltningen stödjer förslaget om en omställningsperiod där befintliga insatser kan fortgå i nuvarande form till dess en fullständig implementering är möjlig. Samtidigt ser förvaltningen behov av att resurser och arbetsbelastning beaktas, då fler öppna insatser kan innebära ökad efterfrågan och ett utökat behov av kompetens och personal.

Förvaltningen ser positivt på pilotprojekt och utvärderingar av insatser innan en permanent implementering sker och vill gärna delta i detta arbete. Det är vidare viktigt att säkerställa att arkivkompetens finns representerad i projekt och utredningar kopplade till lagens implementering, då förändringar i dokumentationsskyldigheten kommer att påverka stadens arkivbildning.

Slutligen vill förvaltningen uppmärksamma att insatsen Barns rätt som anhöriga (BRA-samtal) idag tillhandahålls utan individuell behovsprövning inom stadsdelen, men inte är inkluderad i den insatsförteckning som sammanställts. Förvaltningen föreslår att detta korrigeras.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.
Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (alla M), Rikard Werge (L) och Olle Eriksson (C), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen deltar i stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*, och har medverkat i arbetet med att ta fram underlag till insatsbilagan *Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning*.

Förvaltningen noterar att det i insatsbilagans förteckning på sida 22 inte är ikryssat att Farsta stadsdelsförvaltning erbjuder insatsen *Mina föräldrar är skilda*. Familjerätt Sydost ansvarar för det familjerättsliga arbetet för stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck och tillhandahåller insatsen. Således erbjuds även familjer i Farsta stadsdelsområde insatsen vilket bör framgå. I övrigt stämmer insatsbilagan överens med de underlag som förvaltningen har delat med social- och äldreförvaltningen.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om en omställningsperiod för att anpassa berörda verksamheter till den nya socialtjänstlagen. Förvaltningen bedömer att förslagen som läggs fram är nödvändiga för att staden på ett bra sätt ska kunna nå lagens intentioner och bidra till en likvärdig socialtjänst över hela staden.

Förslagen är oberoende av kön, därför finns det inga relevanta jämställdhetsaspekter. Arbetet innebär inga miljö- eller klimatkonsekvenser för förvaltningen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inga invändningar mot förslagen utan anser att de är nödvändiga för det fortsatta arbetet med implementering av den föreslagna nya socialtjänstlagen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation av Aras Amin m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget i samtliga delar. Förslaget innebär att socialtjänsten inom socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Stockholms stad under en omställningsperiod från och med 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026 får tillhandahålla insatser i bilagan till tjänsteutlåtandet på det sätt som ges idag utan individuell behovsprövning.

Vidare ser förvaltningen positivt på genomförande av pilotprojekt för att testa och utvärdera nya insatser. Det är avgörande att detta sker systematiskt och att resurser finns för att säkerställa en rättssäkerhet och likvärdig tillgång till stöd.

Förvaltningen instämmer med förslaget om att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av insats i bilagan under omställningsperioden. Förvaltningen anser att genom att erbjuda dessa insatser utan individuell behovsprövning strävar socialtjänsten efter att öka tillgängligheten och säkerställa likvärdiga förutsättningar för alla invånare i staden. Detta arbetssätt underlättar för invånarna att själva formulera sina behov av stöd, vilket möjliggör ett mer proaktivt och förebyggande arbetssätt. Förvaltningen anser att detta tillvägagångssätt är i linje med intentionerna i den föreslagna nya socialtjänstlagen, som syftar till att skapa en mer flexibel och lättillgänglig socialtjänst.

Förvaltningen bedömer att förslaget i bilagan om Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning, i enighet med intentionerna med nya socialtjänstlagen kommer att underlätta för den enskilde att få stöd.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen tillstyrker socialnämnden och äldrenämndens förslag i samtliga punkter. Förvaltningen bedömer att förslagen kommer bidra till att förenkla enskildas vägar in till stöd och öka socialtjänstens möjligheter att arbeta förebyggande, vilket är i linje med intentionerna i den föreslagna nya socialtjänstlagen.

Förvaltningen bedömer det som positivt att Stockholm stads socialtjänst, under en omställningsperiod från och med 1 juli 2025 till och med den 31 oktober 2026, får tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning på samma sätt som idag och att detta undantas dokumentationskrav.

Förvaltningen ställer sig även positiv till genomförande av pilotprojekt för att testa och utvärdera om insatser som ges idag med individuell behovsprövning är lämpliga att ges utan prövning. Här vill förvaltningen lyfta vikten av att testandet sker på ett systematiskt sätt och att tillräckligt med resurser avsätts för att säkerställa en rättssäker och likvärdig tillgång till insatser i hela staden.

Avslutningsvis vill förvaltningen understryka vikten av att socialförvaltningen och äldreförvaltningen genomför projektet i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna för att omställningsarbetet, i så stor omfattning som möjligt, ska ske utifrån lokala behov och förutsättningar. Det är även av stor vikt att projektet säkerställer att nyckelfunktioner involveras i arbetet då införandet av insatser utan behovsprövning påverkar många områden, så som personal- och arbetsmiljöfrågor, juridiska frågor, informationshantering och arkiv, ekonomi och sociala system.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation av Lou-Ann Wejke Norberg m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning är positiv till omställningen till den nya socialtjänstlagen. För att stadsdelsförvaltningarna ska kunna uppfylla lagens intentioner anser förvaltningen likt socialförvaltningen att en grundlig genomgång av de insatser som staden redan nu ger utan biståndsbeslut behövs. Arbetet har påbörjats men som beskrivs i tjänsteutlåtandet behövs ytterligare tid för att säkerställa att kvaliteten blir god samt för att lägga en grund för likställighet i hela Stockholms stad.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), Christina Messick (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på socialnämndens och äldre- och våldsförvaltningens förslag i remissen och har inga synpunkter.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen deltar i stadens projekt *Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst*, och har under 2024 medverkat i arbetet med att ta fram underlag till insatsbilagan *Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning*. Uppgifterna har sammanställts och bearbetats i två steg. I det första steget genom intervjuer med dåvarande biträdande enhetschefer inom berörda verksamhetsområden samt genom datainsamling. Under denna fas identifierades och dokumenterades samtliga insatser som förvaltningen erbjuder. Under hösten 2024 uppmärksammades vissa avvikelser och felaktigheter i stadens samlade insamling varpå uppgifterna verifierades och justerades.

Förvaltningen noterar att det i insatsbilagas förteckning på sida 22 inte är ikryssat att Skarpnäcks stadsdelsförvaltning erbjuder insats i form av Mina föräldrar är skilda. Familjerätt Sydost ansvarar för det familjerättsliga arbetet för stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck och tillhandahåller insatsen Mina föräldrar är skilda. Således erbjuds även familjer i Skarpnäcks stadsdelsområde insatsen. Detta bör framgå av den förteckning som insatsbilagan redovisar. Förvaltningen bedömer att insatsbilagan i övrigt stämmer överens med de underlag som förvaltningen har delat med social- och äldre- och våldsförvaltningen inom ramen för projektet.

Förvaltningen delar uppfattningen om att den korta ikraftträdandeperioden för den nya socialtjänstlagen begränsar möjligheten för att ny organisation och nya arbetssätt i Stockholms stad är färdigställda till den 1 juli 2025. Förvaltningen ser positivt på förslaget om en omställningsperiod för att anpassa berörda verksamheter till den nya socialtjänstlagen. Förvaltningen bedömer att förslagen som läggs fram är nödvändiga för att staden på ett bra sätt ska kunna nå lagens intentioner och bidra till en likvärdig socialtjänst över hela staden.

Förvaltningen vill även framhålla att den nya socialtjänstlagen kommer påverka arkivbildningen inom staden. Det är därför viktigt att såväl socialförvaltningen som äldre- och våldsförvaltningen säkerställer att arkivkompetens finns med i de projekt och utredningar som följer framöver. Det gäller arkivfunktioner från såväl

socialförvaltningen som äldreförvaltningen men även inom stadsdelsförvaltningarna. Här kan och bör stadens stadsdelsarkivariater vara en resurs att nyttja. Stadsdelsarkivariaternas uppdrag är att arbeta strategiskt och övergripande med frågor som rör informationshantering och arkiv för alla stadsdelsförvaltningar. Deras kompetens kan bidra med helhetsperspektiv och långsiktighet.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering

Särskilt uttalande av Sophia Granswed Baat m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen och ser med fördel på en välplanerad och metodisk omställning där nya arbetssätt prövas i mindre skala och i pilotform. Förvaltningen ser även att det är nödvändigt att fortsatt kunna erbjuda de insatser som i dagsläget erbjuds utan individuell behovsprövning efter den 1 juli 2025. Detta för att inte förlora möjligheten att stödja hjälpsökande och motiverade invånare i väntan på utredning av vilka insatser som ska erbjudas. Vidare anser förvaltningen att det är positivt att frågan om vilka insatser som ska ges utan individuell behovsprövning samt vilka av dessa insatser som behöver undantas dokumentationskrav framöver utreds grundligt i syfte att säkerställa likställighet och insatser av god kvalitet.

Förvaltningen uppmärksammar att det i bilagan för insatser saknas markering för insatser som erbjuds inom förvaltningen. Förvaltningen erbjuder Föräldraskap i Sverige, På rätt väg, Trygghetscirkel, Barn i föräldrars fokus och Hela barn.

Förvaltningen uppmärksammar även att insats SSPF individ (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) inte finns med alls i insatsbilagan. SSPF individ samordnas av SSPF-koordinator och är en nätverksbaserad insats på individnivå som erbjuds utan individuell behovsprövning. Den riktar sig till barn och unga (ingen lägre åldersgräns och upp till 18 år) och deras föräldrar där den unge/barnet är i risk för att utveckla ett kriminellt beteende.

Fokus är att komma in tidigt med stöd och att samverkan sker med skola, fritid och polis. I bilagan för insatser finns insats LOSAM (lokal samordnare mot rekrytering till kriminalitet), vilket kan liknas vid SSPF koordinator. Beskrivning för insatsen är dock inte helt samstämmig med arbetssätt och målgrupp som förvaltningen arbetar med inom SSPF. Förvaltningen ser även att det är att föredra att använda allmänt etablerade begrepp för insatser och modeller. SPFF är ett begrepp och en modell som

används och är framtagen av statliga myndigheter (BRÅ, SKR, Polisen, Socialstyrelsen, MUCF och Skolverket).

För övrigt uppfattar förvaltningen att de insatser som beskrivits i insatsbilagan stämmer överens med det som tillhandahålls.

Jämställdhetsanalys

I förarbeten till den nya socialtjänstlagen föreslås att begreppet jämställdhet lyfts in i lagen. Med detta finns intentionen att stärka jämställdhet än mer. Förvaltningen ser att ärendets förslag säkerställer fortsatt stöd till kvinnor och män i tidigt skede utan behovsprövning under tiden som framtidens insatsutbud utreds. De nationella jämställdhetspolitiska målen innefattar att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Våld mot kvinnor är en viktig samhällsfråga som är högst aktuell att belysa och bekämpa för ett mer jämställt samhälle. Ur ett jämställdhetsperspektiv anser förvaltningen att det är väsentligt att ta hänsyn till målgruppen våldsutsatta i utredning av de insatser som ska erbjudas utan individuell behovsprövning samt vilka insatser som ska undantas dokumentationskrav.

Barnkonsekvensanalys

Omställning till ny socialtjänstlag berör barn i högsta grad. Med utgångspunkt i barnkonventionen artikel 3 om barnets bästa, artikel 6 om barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling och artikel 19 om barnets rätt till skydd ser förvaltningen att det är gynnsamt och förenligt med barnets bästa att säkerställa att barn, unga och deras föräldrar fortsatt kan erbjudas tidiga insatser för att förhindra och förebygga social problematik och utsatthet.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2025 följande.

Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Södermalms stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget om tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdandet av ny socialtjänstlag. Förvaltningen har deltagit i den kartläggning som utgör underlag för förslaget, och deltar i arbetet med att utforska hur det framtida insatsutbudet ska se ut.

För att uppfylla den nya lagens krav om förebyggande och tidiga insatser är det avgörande att de insatser som idag ges utan föregående behovsprövning kan fortsätta ges på samma sätt efter 1 juli 2025. Samtidigt behöver omställningsarbetet fortlöpa under kommande år. Förvaltningen ställer sig också positiv till att detta utvecklingsarbete delvis genomförs som ett pilotprojekt, för att undersöka, testa och utvärdera innan nya insatser erbjuds i hela staden.

Förvaltningen stödjer förslaget att under en omställningsperiod undanta genomförandet av dessa insatser från krav på dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet. Samtidigt vill förvaltningen påpeka att det finns risker med ett brett undantag från detta dokumentationskrav, särskilt när antalet insatser utan föregående behovsprövning ska öka. Det blir därför viktigt att noggrant följa implementeringen av det ökade antalet insatser utan föregående behovsprövning, för att inte missa individer i behov av skydd eller stöd, som skulle behöva aktualiseras inom socialtjänstens ”andra linje”. Detta gäller särskilt för barn som kan riskera att fara illa.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att ”Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag” ger direkta eller indirekta konsekvenser för förvaltningens målgrupper beroende på att de är kvinnor/flickor eller män/pojkar. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att förslaget från socialnämnden har en direkt koppling till FN:s barnkonvention genom att flertalet insatser i insatsbilagan är riktade till barn och syftar till att stärka barnets rättigheter. Det innebär bland annat att socialtjänsten ska prioritera barnets bästa, involvera barn i beslut som rör dem och agera snabbare för att skydda barn mot missbruk och försummelse. Förslaget betonar också förebyggande åtgärder för att ge barn ett tryggt stöd tidigt, vilket stämmer överens med barnkonventionens mål om att skydda barn och ge dem en säker uppväxt.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation av Andrea Hedin m.fl. (alla M)

1. att socialnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut,
2. att socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden till kommunfullmäktige ska återrapporera uppdragen som anges i punkterna i 3 och 4 i förvaltningens förslag till beslut senast den 31 december 2025, samt
3. att därutöver anföra följande:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Förvaltningen beskriver att omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktig hållbar socialtjänst sedan 2024. Nu efterfrågas ett mandat att rapportera uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktygslåda av insatser utan individuell behovsprövning senast den 30 september 2026. Det är en tidshorisont som vi anser vara för långsam och gör att värdefull tid går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (alla M), Rikard Werge (L) och Olle Eriksson (C)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation av Aras Amin m.fl. (alla M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens svar
2. Att därutöver anföra

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel. Arbetet inom ramen för implementering av nya socialtjänstlagen måste ske korrekt men skyndsamt då vi anser vikten av att värdefull tid inte går förlorad.

Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Lou-Ann Wejke Norberg m.fl. (alla M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Vi har förståelse att det kan ta tid att utreda uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktyglåda av insatser utan individuell behovsprövning. Vi vill dock uppmana staden att påskynda detta arbete då värdefull tid annars går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), Christina Messick (L) och Daniele Fava (C)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv

att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Förvaltningen beskriver att omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. Nu efterfrågas ett mandat att rapportera uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktygslåda av insatser utan individuell behovsprövning senast den 30 september 2026. Det är en tidshorisont som vi anser vara för långsam och gör att värdefull tid går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Sophia Granswed Baat m.fl. (alla M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Den svenska lagstiftningen och socialpolitiken har inte under lång tid varit anpassad för de samhällsproblem som plågar Sverige och Stockholm. Nu ska en ny socialtjänstlag ersätta den över 40 år gamla, nuvarande lagen. Det är en modernisering som är efterlängtd och kommer att göra skillnad till det bättre i det förebyggande arbetet. Det är kommunsverige som står för implementeringen av den nya socialtjänstlagen och som själva ska modernisera sig med de nya verktygen som lagstiftningen medger.

Att Stockholm nu ska revidera det utbud av insatser som kan ges utan individuell behovsprövning är nödvändigt för att Stockholms socialtjänst ska kunna arbeta mer förebyggande och att trösklarna till socialtjänsten sänks. Ett särskilt viktigt perspektiv att bejaka i det framtida utredningsarbetet är att säkerställa likvärdigheten i kvalitet och utbud mellan våra stadsdelar. Den som kämpar med omfattande skolfrånvaro och hade kunnat vara hjälpt av socialtjänstens stöd och insatser ska inte nekas detta enbart för att personen bor i fel stadsdel.

Omställningsarbetet inför ny socialtjänstlag har pågått inom stadens projekt Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst sedan 2024. Nu efterfrågas ett mandat att rapportera uppdragen kring vad som bör finnas i socialtjänstens verktygslåda av insatser utan individuell behovsprövning senast den 30 september 2026. Det är en tidshorisont som vi anser vara för långsam och gör att värdefull tid går förlorad. Vi vill målmedvetet, noggrant och skyndsamt arbeta för att

öka tryggheten i Stockholm och att fler barn i Stockholm får en god uppväxt. Det förutsätter handlingskraft, något som tydligt saknas från den rödgröna majoriteten.